

Amsterdams Centrum voor Endocriene en Neuro-endocriene Tumoren
(ACcENT)

Gebruik van pancreasenzymen

Het Amsterdams Centrum voor Endocriene en Neuro-endocriene Tumoren van Amsterdam UMC (AcCENT) is gespecialiseerd in de zorg voor patiënten met bijnierkanker. U kunt hier terecht voor informatie, behandeling en begeleiding.

Wat zijn pancreasenzymen?

Pancreasenzymen zijn stoffen die de alvleesklier (pancreas) normaal maakt. Ze helpen uw lichaam om voedsel te verteren. Ze breken vetten, eiwitten en koolhydraten af, zodat uw lichaam de voedingsstoffen kan opnemen.

Als uw alvleesklier te weinig enzymen maakt, kan uw lichaam het eten niet goed verteren. Dit kan klachten geven zoals:

- diarree
- een opgeblazen gevoel
- buikkrampen
- vette of gekleurde ontlasting
- gewichtsverlies.

Pancreasenzymen uit medicijnen bootsen de natuurlijke enzymen na en helpen uw voeding beter te verteren. Ook helpen ze om tekorten aan vitamines A, D, E en K te voorkomen.

Wanneer zijn pancreasenzymen nodig?

U gebruikt pancreasenzymen als uw lichaam ze zelf niet genoeg maakt, bijvoorbeeld:

- na een operatie aan de alvleesklier
- bij chronische pancreatitis (ontsteking van de alvleesklier)
- bij gebruik van medicijnen zoals somatostatine-analogen (bijvoorbeeld lanreotide), die de aanmaak van enzymen verminderen.

Wat zijn pancreasenzympreparaten?

Pancreasenzympreparaten zijn medicijnen die 3 enzymen bevatten:

- **lipase:** helpt bij de vertering van vetten
- **protease:** helpt bij de vertering van eiwitten
- **amylase:** helpt bij de vertering van koolhydraten.

Deze medicijnen zijn meestal capsules met korrels. De korrels hebben een bescherm laagje, zodat de enzymen pas in de dunne darm vrijkomen en daar hun werk doen.

Hoe gebruikt u pancreasenzymen?

De hoeveelheid enzymen hangt af van:

- de hoeveelheid vet in uw maaltijd
- hoeveel enzymen uw lichaam nog zelf maakt.

Algemene richtlijn

Per 1 gram vet 1.000 - 2.000 eenheden lipase. Uw arts of diëtist bepaalt de precieze dosering.

Tips voor gebruik

- Neem de capsules bij hoofdmaaltijden en tussendoortjes die vet bevatten, bijvoorbeeld melk, yoghurt, vla, koek of chocolade.
- Capsules tegelijk met het eten innemen. Bij langere maaltijden kunt u de capsules verdelen.
- Capsules niet kauwen of stukmaken. Als u ze niet in 1 keer kunt doorslikken, mag u de korrels innemen met bijvoorbeeld appelmoes of yoghurt. Niet in de mond laten achterblijven.
 - **Capsules vergeten?** Neem ze binnen een half uur na de maaltijd, daarna niet meer.

Vettabel

In de [Vettabel](#) vindt u vetgehaltes van voedingsmiddelen. Hiermee kunt u de hoeveelheid vet in uw voeding berekenen. Zo kunt u berekenen hoeveel vet er in uw maaltijd of tussenmaaltijd zit.

De QR-code geeft ook toegang tot de Vettabel.

Hoe kunt u de pancreasenzympreparaten het beste innemen?

- Neem de capsules altijd bij een maaltijd. Ook bij tussendoortjes die vet bevatten, bijvoorbeeld melk, chocolademelk, yoghurt, vla, koek, chips of chocolade.
- U heeft geen enzymen nodig bij bijvoorbeeld koffie, thee, frisdrank, limonade, fruit, drop, kauwgom of zuurtjes.
- Neem de capsules tijdens de maaltijd in. Duurt een maaltijd langer, bijvoorbeeld als u uit eten bent? Verdeel de capsules dan over de maaltijd: bij het begin, halverwege en aan het einde.
- De enzymen beginnen 30 tot 60 minuten na inname te werken. Ze blijven ongeveer 1,5 tot 2 uur actief in de darm.
- Bent u vergeten een capsule in te nemen? Neem deze dan binnen een half uur na de maaltijd in. Later innemen heeft geen effect.
- Probeer de capsules niet open te maken. Lukt het niet om de capsule in 1 keer door te slikken, mag u de korrels innemen met een zuur voedingsmiddel, zoals appelmoes, yoghurt of sinaasappelsap. Kauw de korrels niet fijn en zorg dat er geen korrels in uw mond blijven, dit kan uw mondslijmvlies irriteren.

Mogelijke bijwerkingen

Bijwerkingen zijn zeldzaam, maar kunnen zijn:

- buikpijn
- misselijkheid
- verstoorde stoelgang.

Overmatig gebruik kan verstopping geven. Overleg met uw arts of diëtist als u last heeft van bijwerkingen of uw dosering wilt aanpassen.

Soorten pancreasenzympreparaten

Er zijn verschillende soorten capsules met pancreasenzymen. Ze bevatten elk een andere hoeveelheid enzymen, uitgedrukt in eenheden lipase. Welke u nodig heeft, hangt af van de hoeveelheid vet in uw maaltijd.

- **Laag gedoseerde preparaten (LD)**
 - Voorbeeld: Creon 10.000
bevat 10.000 eenheden lipase per capsule
te gebruiken bij maaltijden met 5 tot 10 gram vet
- **Hoog gedoseerde preparaten (HD)**
 - Voorbeelden: Creon 25.000, Pancrease HL 25.000, Panzytrat 25.000
bevatten 25.000 eenheden lipase per capsule
te gebruiken bij maaltijden met 12 tot 25 gram vet
- **Extra hoog gedoseerd**
 - Voorbeeld: Creon 40.000
bevat 40.000 eenheden lipase per capsule
te gebruiken bij maaltijden met 20 tot 40 gram vet

Belangrijke aandachtspunten

- Gebruik pancreasenzymen alleen op voorschrift van uw arts
- Bewaar de medicijnen droog en koel, buiten bereik van kinderen
- Raadpleeg uw arts of apotheker bij twijfel of bijwerkingen.

Begrippenlijst

Alvleesklier (pancreas) - orgaan achter de maag dat helpt bij vertering en bloedsuikerregeling.

Pancreasenzymen - stoffen die voedsel afbreken, zoals lipase, protease en amylase.

Chronische pancreatitis - langdurige ontsteking van de alvleesklier.

Somatostatine-analogen - medicijnen die bepaalde hormonen en enzymen remmen, bijvoorbeeld lanreotide.

Vettige ontlasting - ontlasting die glanzend, olieachtig of licht van kleur is door onverteerde vetten.

Vitamines A, D, E, K - vetoplosbare vitamines die belangrijk zijn voor ogen, botten, huid en bloed.

Contactgegevens

Polikliniek GIOCA, chirurgische oncologie en Amsterdams Centrum voor Endocriene en Neuro-endocriene Tumoren (ACCENT)

Amsterdam UMC, locatie VUmc - de Boelelaan

receptie H, begane grond

openingstijden: 09.00 - 16.30 uur.

- telefoon 020 444 11 00
- website www.amsterdamumc.nl/nl/accent/home.htm